

HÖGSKOLAN I BORÅS

VETENSKAP FÖR PROFESSION

Etisk analys vid utvärdering av ny teknologi inom hälso- och sjukvården

HÖGSKOLAN I BORÅS
VETENSKAP FÖR PROFESSION

Bakgrund

- Vård och omsorg som ska baseras på etiska värden och normer
- Visst krav på etiska analys vid införande av nya metoder enligt ny lagstiftning (HSL - §2h)
- Bör teknikutvecklare fundera över de etiska aspekterna av sin teknologi?
 - Tidigt / sent i utvecklingsprocessen?
 - Anpassa sin teknologi?
 - Kunna sälja in sin teknologi?
 - Beredskap för varför den kan vara svår att implementera och möter motstånd?

Utvärdering av teknologi - lista som underlag för att identifiera etiska aspekter

- Lista ger strukturerat underlag för att inte missa någon viktig etisk aspekt
- Ej bidrar med etisk analys i sig – men visa på behov av etisk analys eller fördjupad etisk bedömning
- Listan består av fyra delar:
 - Målet för vården
 - Etiska ramar
 - _ Strukturella faktorer som kan påverka implementering
 - Långsiktiga konsekvenser
 - Sammanfattande bedömning

Utvärdering av teknologi – The Sandman list

Målet för vården

- Fråga 1: Hur påverkar interventionen patienters hälsa i termer av livslängd och livskvalitet?
- Fråga 2: Hur påverkar interventionen tredje part?
- Fråga 3: Vilken svårighetsgrad har det tillstånd som interventionen syftar att åtgärda?
- Sammanfattning Mål för vården: Hur ser interventionens risk/nytta-profil ut (utifrån svaren i fråga 1-3)?

Utvärdering av teknologi – The Sandman list

Etiska ramar

- Fråga 4 Jämlikhet / rättvisa : Är interventionen i linje med den etiska plattformens människovärdesprincip?
- Fråga 5 Autonomi: Kan interventionen påverka patienters och tredje parts delaktighet i beslut kring interventionen och möjlighet att göra ett informerat och relevant val i relation till interventionen?
- Fråga 6 Integritet: Hur inverkar interventionen på patienters och tredje parts fysiska integritet?
- Fråga 7 Integritet: Hur inverkar interventionen på patienters och tredje parts personliga integritet?

Utvärdering av teknologi – The Sandman list

Etiska ramar

- Fråga 8 Kostnadseffektivitet: Är relationen mellan kostnad och effekt rimlig för interventionen?
- Sammanfattning Etiska ramar: Hur kan den etiska bedömningen i fråga 1-8 påverka användningen av interventionen?

Utvärdering av teknologi – The Sandman list

Strukturella faktorer som kan påverka implementering och därmed lika tillgång

- Fråga 9: Kan resursmässiga och organisatoriska aspekter påverka interventionens implementering och därmed en jämlik tillgång till interventionen?
- Fråga 10: Kan värderingar inom berörda vårdprofessioner påverka implementeringen och därmed en jämlik tillgång till interventionen?
- Fråga 11: Finns det särintressen som kan påverka implementeringen och därmed en jämlik tillgång till interventionen?

Utvärdering av teknologi – The Sandman list

Strukturella faktorer som kan påverka implementering och därmed lika tillgång

- Sammanfattning Strukturella faktorer: Finns det skäl att tro att en jämlik tillgång till interventionen kan försvåras i samband med implementeringen (utifrån svaren i fråga 10-12)?

Långsiktiga etiska konsekvenser

- Fråga 12: Kan användningen av interventionen få mer långtgående etiska konsekvenser?

Utvärdering av teknologi – The Sandman list

Sammanfattande bedömning:

- Hur kan den etiska bedömningen av interventionen sammanfattas?
 - Etiska faktorer som talar emot
 - Etiska aspekter som talar för
 - Möjligt att modifiera teknologin eller sammanhanget för dess användning?

HÖGSKOLAN I BORÅS
VETENSKAP FÖR PROFESSION